І чужому научайтесь,
Свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюз: 435-8740
Тел. в Ню Йорку:
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXIV. Ч. 132. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 26-го ЛИПНЯ 1967 ЦЕНТІВ 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, JULY 26, 1967 No. 132. VOL. LXXIV.

ОСТАННІ ВІСТІ

Вівторок, 25-го липня, 1967

В АМЕРИЦІ

АВТОМОБІЛЬНІ КОМПАНІЇ ПОВІДОМЛЯЮТЬ про збільшення числа проданих авт в часі від 11-го до 20-го липня. І так Корпорація Дженерал Моторс продала в цьому часі 123,266 авт, майже на один відсоток більше, як в тому самому часі 1966-го року, коли продано 122,448 авт. Моторова Компанія Форда продала цього року в другій третині липня 63,805 авт, на три відсотки більше в порівнянні з тим самим часом 1966-го року. Представники автомобільних фабрик передбачають подорожчання авт восени цього року у зв'язку з продукцією безпечних і менше шкідливих для здоров'я авт.

КОЛИШНІЙ ВІЦЕ-ПРЕЗИДЕНТ РИЧАРД М. НІКСОН і губернатор республіканець Роналд Ріґен конферували в Богеміен Гров, недалеко Сан Франсіска. Зустріч цих можливих кандидатів на президента в 1968-му році відбулася з ініціятиви Ніксона. І Ніксон і Ріґен заявили перед конференцією, що не будуть вирішувати долі Республіканської партії. Губернатор Ріґен вже давніше заявив, що він не є кандидатом на президента, але братиме участь у правиборах в деяких стейтах, в першу чергу в Каліфорнії. Ніксон заявив, що „респектує" таке становище губернатора. Приятелі Ріґена вважають його можливим кандидатом на президента. Така сама історія із Ніксоном.

СЕНАТОР ДЕМОКРАТ З ОРЕҐОНУ ВЕЙН МОРС часто критикує закордонну політику президента Джансона та проте Президент уважає себе приятелем сенатора Морса, як це видко із дедикації на світлині, висланій ореґонському сенаторові Президентом. Приязнь Джансона з Морсом походить з тих часів, коли теперішній президент був демократичним провідником в Сенаті. Морс назвав президента Джансона „божевільним внаслідок влади", а його дорадників „некомпетентними, політично дурними і морально необґрунтованими". Президент Джансон найменував минулого тижня сен. Морса на голову Комісії, яка має вирішати спір між залізничниками і власниками залізниць, коли самі заінтересовані не вирішать цієї справи впродовж 90-ох днів.

АРТУР М. ШЛЕЗІНҐЕР, колишній дорадник президента Кеннеді, домагається, щоб видавництво Гарперенд Ров відклало публікацію книжки доньки Сталіна, Світлани Алілуєви аж до 7-го листопада. Цю книжку мають видати 16-го жовтня, напередодні відзначення жовтневої революції. На думку історика Шлезінґера видання цієї книжки одночасно з відзначенням большевицької революції було б ворожим кроком ЗДА у відношенні до СССР. Шлезінґер говорив під час недавної візити до СССР з представниками совєтського уряду, які уважають видання книжки доньки Сталіна в дні 16-го жовтня за частину американського пляну вмішуватися у внутрішні справи СССР.

ОКРУЖНИЙ ПРОКУРАТОР з НЮ ОРЛІНСУ Джім Ґаррісон вперто твердить, що президента Кеннеді не вбила одна особа, тільки зробили це змовники, які бажали радикальної зміни в американській закордонній політиці, головно у відношенні до Куби. Твердження Комісії Воррена про одного вбивника називає прокуратор Ґаррісон „казкою". Ґаррісон відповідав радіовій стації НБС, яка давніше критикувала методи слідства, якими послуговується прокуратор із Ню Орлінсу. Але представник цієї радіової стації заявив після півгодинної промови Ґаррісона, що вона не змінила своїх поглядів, бо Ґаррісон не має жодних доказів на те, що президента Кеннеді вбили змовники.

У СВІТІ

НАССЕР ЗАКЛИКАЄ ДО МОБІЛІЗАЦІЇ. Президент Об'єднаної Арабської Республіки у своєму першому виступі після поразки у війні з Ізраїлем твердив, що війна ще далеко не закінчилася, що арабські армії тепер переходять свою реорганізацію та що ввесь єгипетський нарід повинен мобілізуватись для цієї мети. Нассер перестерігав перед господарськими труднощами і пообіцяв, що арабський світ ніколи не підкориться Ізраїлеві чи Заходові. Рівночасно з Каїро повідомлено, що президент Нассер найменував 45-літнього Аміна Гавеіді міністром війни.

ЖЕРТВОЮ ЗЕМЛЕТРУСУ В ТУРЕЧЧИНІ впало 57 вбитих і 147 поранених, а не 1,000 вбитих, як це початково побоювались. Це згідно з дотеперішніми підрахунками, хоч ще не всі руїни прочищено. Від землетрусу найбільше потерпіло місто Адапазарі в західній частині Анатолії, у віддалені яких 100 миль від Істамбулу. Не зважаючи на землетрус, Папа Павло VI повідомив, що він у цьому тижні відбуде свою раніше заплановану поїздку до Туреччини, де має зустрітися з первоєрархом Православної Церкви, патріярхом Атенаґорасом.

ПРЕЗИДЕНТ ІТАЛІЇ ВІДВІДАЄ ЗДА. Згідно з урядовим повідомленням, президент Італії Джосеппе Сараґат відвідає ЗДА, Канаду і Австралію вже у вересні ц. р.

ІЗРАЇЛЬ ІНФОРМУЄ, МОСКВА ПРОТЕСТУЄ. Ізраїльський представник у Женеві скликав минулої п'ятниці, 21-го липня, пресову конференцію та інформував кореспондентів про нову хвилю переслідувань і дискримінації трьох мільйонів жидів у Совєтському Союзі. Совєтський уряд зголосив проти цієї конференції формальний протест тому, бо вона відбулася в будинку Об'єднаних Націй.

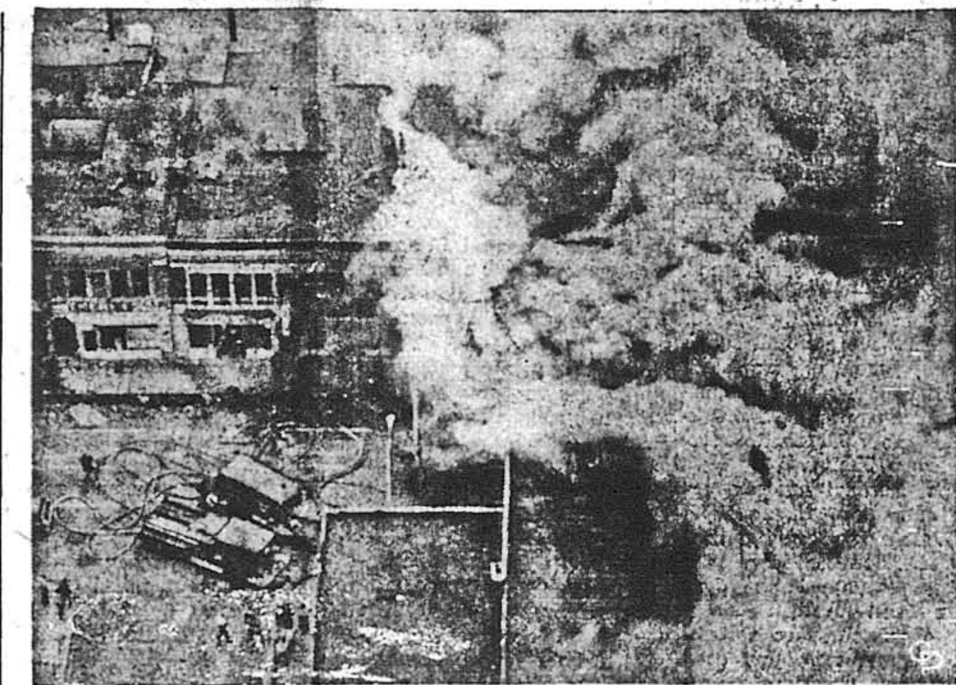
ЩЕ ОДИН ФЕДОРЕНКО. Як відомо, постійний совєтський представник в Об'єднаних Націях в Ню Йорку називається Ніколай Т. Федоренко. Тепер з Лондону інформують, що і там перебуває „російський академик" Ніколай П. Федоренко, який в Британському Інституті Управління (Менаджмент) говорив про процентові збільшення совєтської економії, подаючи тільки самі проценти, але не називаючи ніяких цифер .

МОЖЛИВІСТЬ СКАСУВАННЯ ОФІЦІЙНОЇ ЦЕНЗУРИ В СОВЄТСЬКОМУ СОЮЗІ передбачається деякими совєтськими літераторами ліберального напрямку. Зактуалізував таку можливість відомий лист совєтського письменника Александра Солженіцика із гострою критикою совєтських цензурних методів, розісланий до 225 членів Союзу Совєтських Письменників і надрукований в кількох газетах за кордоном. До виступу Солженіцина приєдналися десятки совєтських письменників і під їх тиском режим почав іти уже на деякі уступки. В більш реалістичних колах вважають, що цензура в СССР ніколи не буде скасована, бо замість однієї центральної продовжуватиме діяти партійна цензура в кожному з окремих видавництв і в кожній редакції.

ФЕДЕРАЛЬНІ ВІЙСЬКА ОЧІКУЮТЬ НАКАЗУ НА ВТИХОМИРЕННЯ РАСОВИХ ЗАВОРУШЕНЬ В ДІТРОЙТІ

Дітройт горить; спорадичні заворушення поширилися на Рочестер, Ню Йорк й інші міста.

Дітройт, Миш. — Федеральні війська в числі 1.800 вояків,вже прибули до міста Дітройту, де вибухли расові заворушення, яких не могли опанувати відділи Національної Ґвардії та міська й стейтова поліція. Президент Джансон на просьбу губернатора Джорджа Ромні і посадника Кевена наказав 4.700 армійським парашутистам відлетіти в околиці Дітройту. Представник Президента Сайрус Г. Венс вночі зарядив, щоб 1.800 з цих вояків прибули до міста, але ще не видав наказу, щоб вони взяли участь в акції здавлення заворушень. Посадник міста демократ Кевено заявив, що він розуміє становище Федерального Уряду не послуговуватися в подібних випадках федеральним військом, бо про порядок в стейтах мають дбати відділи Національної Ґвардії та місцева й стейтова поліція. Але, твердить посадник, виникла виїмкова ситуація, бо щораз більше міст горить, а в самому Дітройті занотовано впродовж двох днів 731 пожежу. Тисячі робітників не могли дістатися до праці, ресторани й крамниці закриті, закриті летовища, бо літаки не відлітають боячися, щоб заворушники не стріляли до них. Число вбитих осіб виносить 21, матеріяльні витрати обраховують на 150 мільйонів. Досі заарештовано коло 2.000 осіб, 800 осіб поранених, між ними є 20 поліцистів та 15 пожежників Вояки-ґвардисти й поліцисти мусять поборювати тих ворохобників, які, сховані на стрихах та дахах домів, цільними пострілами вбивають на вулицях людей. Заворушення поширилися й на інші міста Вночі з понеділка на вівторок поліція й вояки-ґвардисти поборювали ворохобників в Рочестері, Н. Й. В дільниці Ню Йорку Гарлем вибухли заворушення між порторіканським населенням, під час яких дві особи були вбиті, а три поліцисти поранені киненими пляшками та коктейлями Молотова. Заворушники підпалювали й перевертали авта і старалися підпалити газолінову стацію. В заворушеннях взяли участь коло двох тисяч порторіканців, 100 осіб з-поміж старшого громадянства старалися заспокоювати молодь, з якої було найбільше заворушників. Президент Л. Б. Джансон нерадо дав наказ федеральним батальйонам відлетіти в околиці Дітройту. Він в телевізійній промові закликав цілий нарід виступити проти заворушників та поборювати протизаконня, в якійнебудь формі воно не виявлялося б. Президент сказав, що „грабунок, вбивство і підпал не мають нічого спільного з обороною громадянських прав". Президент підкреслив, що губернатор Ромні і посадник Кевено самі не могли привернути порядок в Дітройті, тому він мусів вислати туди федеральне військо.

Із муринських заворушень в Дітройті: підпалені муринами горять цілі квартали міста.

Республіканці гостро зареаґували на цілу низку заворушень в різних містах країни. Республіканський Координаційний Комітет в окремій заяві говорить про те, що „ЗДА раптовним кроком зближаються до анархії" внаслідок расових заворушень, за які відповідає президент Джансон, який „вповні не зрозумів цієї проблеми і не зумів завести порядку". На думку республіканців вина Президента в тому, що він поставив вето проти закону, який допоміг би був до втримання порядку.

Порторіканці заявляються за статус комонвелту для свого острова

Сан Хуан, Порто Ріко. — Переведені вибори в неділю 23-го липня виявляють, що більшість населення острова Порто Ріко є за те, щоб жити у федерації із ЗДА на статусі такого комонвелту, який існує під сучасну пору. За статус комонвелту голосували 425,079 осіб, за статус окремого стейту ЗДА — 273,298, а домагалися самостійности тільки — 4,135 осіб. Провідник Народно-демократичної партії колишній губернатор цього острова Луїз Муньоз Марін заявив, що недільне голосування вирішило долю Порто Ріко напостійно. Але провідник тих порторіканців, які домагаються статусу окремого стейту ЗДА, Луїс А. Ферре заявляє, що він продовжуватиме боротьбу так довго, поки Порто Ріко не буде новим стейтом ЗДА. Він вказує на те, що його прихильники віддали 39 відсотків всіх відданих голосів, і при нових виборах зможуть здобути більшість. Острів Порто Ріко вперше від 1898 р., коли ЗДА здобули його від Еспанії, мав можливість вирішити свою долю в таких можливостях: схвалити теперішній статус комонвелту у федерації із ЗДА; домагатися статусу окремого стейту ЗДА або заявитися за повну незалежність. Порто Ріко має 2,700,000 населення, число зареєстрованих виборців виносило 1,067,000, бо виборче право мають громадяни після закінчення 21-го року життя. Порторіканці, які мешкають у ЗДА, не мали права голосування. Інші, відкриті Еспанією острови, вже давно вирішили свою долю: Куба здобула незалежність в 1902-му році. Філіппіни стали незалежними в 1946 році, а Гаваї приєдналися до ЗДА в 1959 році, ставши окремим стейтом. Теперішній статус комонвелту острова Порто Ріко існує від 1952-го року.

„Я почуваюся тут немов вдома" — заявляє де Ґолль у Квебеку

Де Ґолль у Квебеку. Ентузіястична громада вітає французького президента перед входом до Сити Голл у Квебек Ситі

Квебек, Канада. — Французький президент де Ґолль 23-го липня прибув на відвідини до франкомовної канадійської провінції Квебеку, де його оваційно вітали. Він говорив про спорідненість французької Канади з Францією: „Що ми робимо у Франції, ви робите це тут. Ми працюватимемо дещо більше в цьому напрямку. Все, що французьке, має здійснювати свою ролю". Промова французького президента не є підтримкою для французьких сепаратистів у Квебеку, які хотіли б відорвати цю провінцію від канадійської федерації. Але заява де Ґолля є сильною підтримкою для квебекського прем'єра Деніела Джансона, який домагається разом із своїм провінційним урядом більших прав в канадійській федерації. Сепаратисти тримали транспаренти з написами: „Вільна Франція, вільний Квебек" і „Дайте нам французьку державу!" Оклики невдоволення чути було під час того, як оркестра грала канадійський гимн „Боже, хорони королеву", вітаючи генерального губернатора Канади Роленда Міченера, який репрезентує королеву Єлисавету II. Прем'єр Джансон сказав на бенкеті в пошану французького президента, що люди в провінції Квебек пам'ятають, що їхні метрики народження писані французькою мовою і зберігаються в архівах їхньої провінції. І ніхто й ніщо не може розірвати цього шляхетного зв'язку. В понеділок 24-го липня президент де Ґолль, промовляючи з балькону Сити Голл, повторив той клич, якого вживають квебекські сепаратисти: „Нехай живе вільний Квебек!" Він сказав розентузіязмованим тисячам осіб, які його вітали: „Нехай живе Квебек! Нехай живе вільний Квебек! Нехай живе Французька Канада! Нехай живе Франція!" Де Ґолль має гостювати в Канаді п'ять днів.

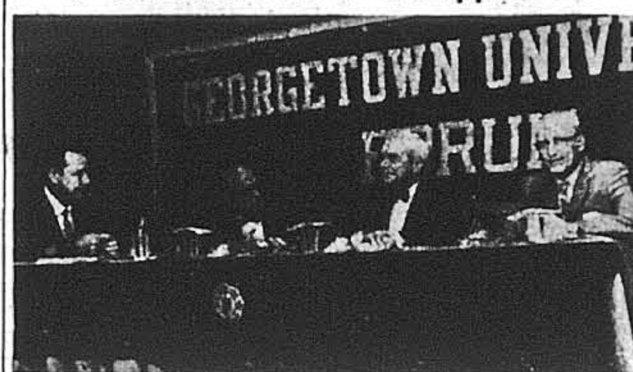
Ізраїль пропонує продаж або обмін здобутої в Єгипті совєтської зброї

Бонн, Німеччина. — Тут з поінформованих джерел подають, що уряд Ізраїля запропонував американській, англійській і західньо-німецькій розвідкам продаж або обмін за літаки і танки зразків наймодернішої совєтської зброї, яку здобуто від арабів в Сінайській пустелі під час короткої ізраїльсько-арабської війни. Між цими зразками зброї є літаки, танки, гармати, ракети та електронічні прилади, багато з яких цілком невідомі не тільки західнім країнам, але навіть і в сателітських країнах, що належать до комуністичного . . військового Варшавського договору. Між іншим, ізраїльтяни здобули від арабів совєтські „метачі мін" — автомобілі, які „сіють" міни, що самі „ховаються" в землі. На продаж або обмін є зокрема вибір совєтських ракет, танків та електронічного приладдя, як і нові, автоматичні карабіни.

200 000 ЖЕРТВ НАЦИЗМУ У ЛЬВОВІ

У зв'язку з судовим процесом у Штутґарті над колишніми наглядачами гітлерівського кацету поблизу Львова, „Літературна Україна" з 7 липня подала відомості про українські жертви у Львові: „ Не всім людям на землі байдуже, чим закінчиться суд над душогубами з табору смерті, не всі скинули його з рахівниці. Львів'яни не забули і не забудуть ніколи передсмертного крику двохсот тисяч своїх земляків, замордованих у таборі".

ТИЖДЕНЬ ПОНЕВОЛЕНИХ НАЦІЙ У ВАШИНҐТОНІ І ФІЛЯДЕЛЬФІЇ

Телевізійна дебата про Тиждень Поневолених Націй. В дебаті, що відбулася на форумі Джорджтавнського університету в тижні від 2-го липня і була передавана через багато стацій НБіСі в Америці і закордоном, взяв участь голова Крайового Комітету Тижня Поневолених Націй і президент УККА проф. Лев Добрянський. На фото (зліва): Модератор стації НБіСі Воллес Фаніґ, д-р Лев Добрянський, конґресмен Вільям Брей з Індіяни та д-р Джордж Дімітров, генеральний секретар Інтернаціонального Селянського Союзу.

Вашинґтон, Д. К — У суботу 15 липня в залях готелю „Майфлавер", з ініціятиви Крайового Комітету Тижня поневолених Націй, що його очолює проф. Лев Добрянський, відбулась Конференція Поневолених Націй. Участь у Конференції взяли представники Комітетів ПН із самого Вашинґтону, Балтимору, Філядельфії, Ню Йорку і Дітройту, члени американських профспілок та ін. організацій і понад 100 гостей. На конференції виступали з доповідями і промовами проф. Лев Добрянський, який проаналізував тенденції американської політики відносно СССР та зробив огляд міжнародного становища, конґресмен Е. Дервінскі, представник Коплей Нюз Сервіс Д. Данслополь, президент Американсько-Литовського Т-ва д-р П. Ліджен с, екзекутивний директор ККПН Д. Міллер, професор Католицького У-ту Америки д-р Р. Смаль-Стоцький, знавець китайської проблематики журналістка з Вашинґтону Кляра Лі Шенол. На конференції було обговорено низку важливих питань, що стосуються Поневолених Націй Увечорі в тому ж готелі відбувся бенкет з участю понад 250 осіб, на якому промовляли конґресмени Дж. Бюкенен, Е. Дервінскі, М. Фіґен, представник Джоржа Міні з АФЛСІО Генрі Криш. У конференції й бенкеті взяли участь ряд видатних особистостей американського і українського політичного світу.

Філядельфія, Па. — У неділю 16 липня тут відбулася, з ініціятиви місцевого Комітету ТПН, на площі біля Індепендес Гол, маніфестація з участю понад однієї тисячі осіб, посадника м. Філядельфії Джеймса Тейта, конґресмена Едварда Бістера, представника губернатора Пенсильвенії, Кардинала Джана Кароля та ін. Окремі представники національних груп були в народних ношах; перед підвищенням, з якого виголошувано промови, покладено символічний вінок з написом: „За свободу і державну незалежність усіх поневолених націй." Промовці звертали увагу на зростання активности й проникання у вільний світ московсько-большевицького імперіялізму та на необхідність давати Москві рішучішу відсіч, аж до здійснення ідеї Тижня Поневолених Націй. Маніфестацією у Філядельфії керував екзекутивний заст. голови ККПН Ігнат Білинський. До Білого Дому та різних представників американського уряду, як і для місцевої преси були розіслані резолюції, прийняті на тій людній імпозантній маніфестації. В резолюції учасники поставили, між ін., домагання припинити політику „будування мостів", встановлення активної політики визволення поневолених народів, заборонити торговельні трансакції з країнами комуністичного бльоку та ін. Всі три місцеві щоденники широко відгукнулись на маніфестацію.

Іван Зазворський постійний організатор УНСоюзу

Джерзі Ситі. — З Головної Канцелярії Українського Народного Союзу повідомляють, що довголітній, союзовий й громадський діяч Іван Зазворський з Аллентавну, став постійним організатором членів УНСоюзу на Аллентавн і околицю. У вівторок, 18-го липня, він відвідав Головну канцелярію, де з членами екзекутиви обговорив умови своєї праці.

Іван Зазворський

Союзова праця не є но-
(Закінчення на ст. 3-ій)

Уляна Куницька і Олександра Ленець виступлять цієї суботи на Союзівці

Союзівка, Керґонксон. — Атракцією концерту, який відбудеться цієї суботи, 29-го липня, в рямках щотижневих культурних імпрез, будуть виступи балерини Уляни Куницької з Дітройту та скрипальки Олександри Ленець з Покіпсі. Уляна Куницька закінчила балетну школу, належить до міського балету Дітройту і тепер сама веде балетну школу в Дітройті. Концерт відбудеться, як звичайно, після вечері в концертовій залі „Веселки", а після концерту — забава з танцями під вільним небом та при оркестрі „Амор".

В неділю, 30 липня ввечорі в рямках також щотижневих лекцій на культурно-мистецькі теми доповідатиме відомий наш мистець-скульптор Михайло Черешньовський. Темою його доповіді буде: Ідейні заложення, почуття і ремесло в образотворчому мистецтві.

Минулої суботи в концерті на Союзівці виступали танцювальний ансамбль „Верховинці" з Ню Йорку під керівництвом Олега Гендзи та з-поміж працівників Союзівки: Надя Бринь і Валя Миколенко — спів, Клявдія Коваль — ґітара, Володимир Добущак — акордеон і Оксана Равлюк — піяно. В неділю, 23-го липня, мав доповідь мистець Яків Гніздовський.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by Ukrainian National Association, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid ot the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25. Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.
Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N.J. 07303

Погана справа

Муринські заворушення, що почалися із малої „мирної демонстрації" в Нюарку два тижні тому та розвинулися вже майже в загрозливу стихію і поширились на багато інших міст, включно з такими метрополіями, як Мінеаполіс і Дітройт, це без сумніву погана, дуже погана справа. Вона тим поганіша, що під цю „расову проблему" підтягається звичайний, масовий бандитизм із грабунками та вбивствами, що його губернатор Ню Джерзі назвав „звичайними джунглями". Справжнім парадоксом та іронією історії є факт, що теперішні муринські заворушення в північних стейтах Америки скеровані проти нащадків тих же самих білих поселенців, які в Громадянській Війні кров свою проливали за звільнення з рабства предків цих же сьогоднішніх муринських „революціонерів".

Ніхто не твердить, що расові відносини в Америці вже ідеальні. Це факт, що муринські дільниці в містах належать до найбідніших, як і факт, що тут і там ще існують расові пересуди та прояви дискримінації. Але також факт як це підкреслює наприклад, „Ню Йорк Таймс" в редакційному коментарі про „чорний расизм в Нюарку", надрукованому в числі з 24-го липня, що ніде в світі, і вже найменше в Африці, мурини могли б почванитися такими правами, таким добробутом і такими можливостями, як їх має муринське населення Америки.

Із багатьох наявних фактів і доказів можна зробити висновок, що абсолютна більшість муринського населення Америки не тільки не має нічого спільного з тим „рухом", що тепер проявляється у грабунках склепів, підпалюванні домів та киданні камінням і чим попало та навіть пострілах в поліцію, але цілком навпаки — вона соромиться і засуджує це беззаконня.

Тим не менше на „расовій проблемі" спекулюють, наносячи величезної шкоди і країні і її як білому, так і чорному населенню, окремі несовісні муринські лідери та всілякі спекулянти. Щойно майбутнє може виявити, чи і скільки могло бути в цьому „чужої руки", бо ж ясне, що расові неспокої і заворушення є дуже „водою на млин" тих, що бажали б „угробити" Америку.

Ми, громадяни українського роду, можемо в своїх скромних можливостях і засягах багато причинитися до втихомирення розбурханої расової стихії та наладнання відносин. У багатьох місцевостях наші чорні співгромадяни є нашими добрими сусідами, багато з нас разом з ними працює ,наші діти разом з їхніми сидять на тій самій лавці в школі, ми в більшості є в дружніх, добросусідських відносинах із цими нашими кольоровими співгромадянами. Ми легко могли б їм відкрити очі на справжню ласку долі, що ми можемо спільно жити в цій вільній країні, у порівнянні з тією страшною недолею „білих муринів", що її має наш нарід на рідній землі під чоботом московського червоного окупанта.

„Наша Україна"

Цього місяця в Києві відбувається Республіканський Фестиваль самодіяльного мистецтва. На ньому співочі, хорові, театральні та інші колективи й гуртки показують свої мистецькі досягнення. Вони могли б багато чого більше й краще показати, коли б не той репертуар з-під палиці: навіть танцювальні колгоспні ансамблі мають виконувати „танці" на теми „Великий жовтень".

Тим часом, у „столиці країни", як це твердить совєтська преса, в Москві, відбувся 18 липня лише одноденний своєрідний український фестиваль: „День української книжки і кіна". Відбувся він у парку Сокольники: попід деревами продавали українські книжки, а в кількох кінозалях Москви того дня демонструвались фільми продукції кіностудій УССР. Варто підкреслити, що показ фільмів проходив під загальною назвою „Наша Україна", а українська делеґація поклала того ж дня квіти, як повідомляла „Радянська Україна", „на могилі невідомого солдата, до пам'ятників Пушкіну, Гоголю, Шевченку, Горьму, Маяковському"...

Отак впродовж дня, вже навіть без реклямного шуму, справді між іншим — збула Москва фестиваль української культури, а щоб москвичі були спокійні — надала демонструванню фільмів з УССР недвозначну спільну назву: „Наша Україна". Можна б було припустити, що Україна вже дійсно „наша", себто душею й тілом, як кажуть, уже належить Росії. Адже на Республіканському фестивалі самодіяльного мистецтва так багато точок з „общесоюзного" репертуару; навіть державний інститут театрального мистецтва в УССР ім. Карпенка-Карого показує в приміщенні Київського театру ім. Лесі Українки свою нову виставу... „Анну Снєгіну" за Єсєніним, і то мовою оригіналу. Історія переконує, що даремні зусилля окупантів перетворити Україну у „свою". Вона була і залишиться українською.

НАДЩЕРБЛЕНА ПРИЯЗНЬ

Мюнхен. — 12-13 липня відбулася в Бонні чергова консультація між представниками урядів Німеччини й Франції. Де Голль прилетів зі своїми головними міністрами: Кув де Мюрвілль — закордонні справи, Дебре — міністер господарства і війська, Мессмер та інші. Вони мали переговори зі своїми німецькими колегами по спеціяльності: Брандтоном, Шіллером і Шредером. Розмови з президентом де Голлем — віч-на-віч — мав німецький прем'єр Кізінґер. За установленим звичаєм, консультації між урядами Франції та Німеччини відбуваються двічі на рік: в січні й липні, раз у Парижі, вдруге в Бонні. Після створення уряду великої коаліції в Німеччині в грудні 1966 року, новий прем'єр Кізінґер уважав за свою першу повинність „поліпшити" взаємини свого уряду з урядом де Голля. В січні 1967 р. консультації між німцями й французами в Парижі були „теплі". Німецький уряд мав надію, що ці взаємини будуть ще приязніші, бо в Бонні сподівалися, що французький президент відкличе своє „вето" проти вступу Великобританії до Европейського Спільного Ринку.

Між січнем і липнем, однак, сталися події, котрі не допомогли гармонізації взаємин між Бонном і Парижем. Вкінці травня де Голль, бувши в Римі на ювілейному святі Европейського Спільного Ринку, повторив своє „вето" проти вступу Великобританії до цієї організації. На початку червня, коли ізраїльтяни виграли в „блискавичній війні" проти арабів, політика Бонну й Парижа опинилася на протилежних позиціях: де Голль звелів своїм дипломатам на сесії Об'єднаних Націй піддержувати арабські держави, а уряд Німеччини своїм символічним жестом, — пославши 20.000 протиґазових масок, — показав свою прихильність до Ізраїля. В липні французький прем'єр Помпіду перебував у Росії як гість совєтського уряду і умовився з СССР про господарську й технічну співпрацю між Парижем і Москвою. У Москві ж таки підтверджено подібність політичних ліній своїх урядів щодо арабсько-ізраїльського конфлікту й війни у В'єтнамі.

Політичні проблеми були темою довірочних розмов між де Голлем і Кізінґером у Бонні 12-13 липня. З урядових звідомлень ясно, що обидва політики не досягнули згоди в цих справах: де Голль уважає, що Великобританія ще „не дозріла" до того, щоб могла належати до Европейського Спільного Ринку. Невідомо, що він скаже з приводу виявлень бажання Норвегії, Швеції, Данії, Ірляндії приступити до „Европи Шістьох". Де Голль висловив свій острах, що вступ Англії до Европейського Ринку може перетворити цю організацію в „Атлянтійську Спілку". Де Голль заспокоював німецьких учасників нарад у Бонні: „Поки між нами є єдність, то не може статися велике нещастя ні обом нашим народам, ні Европі, що є навколо нас".

Очевидно, ці дипломатичні слова не могли розвіяти німецьких сумнівів щодо будучности Европи і Німеччини. Адже ж де Голль часто говорив про „сильну Европу", незалежну від двох світових держав — ЗДА та СССР. Тому німецькі політики ставлять питання: чи можуть держави Спільного Ринку — Франція, Німеччина, Італія, Люксембурґ, Бельгія і Голляндія рівнятися з СССР і ЗДА? Особливо, коли ці держави не мають одностайної лінії в міжнародній політиці?

Отже треба ствердити: консультація в Бонні не вияснила і не узгіднила політичних проблем. Вона створила тільки комісії для спільного розгляду господарських, військових і політичних справ, що є і будуть виникати в недалекій будучності.

Учасники нарад у Бонні висловили побажання — поліпшити дальші консультації між Францією та Німеччиною і, в разі потреби, улаштовувати їх частіше.

З німецьких джерел відомо, що в своїх промовах у Бонні де Голль заперечував свою ворожість у відношенні до ЗДА. Він визнав, що союз з Америкою необхідний і що потрібна „фізична присутність" американського війська в Европі. Ясна річ: поки є американська фізична сила в Европі, можуть деякі европейські уряди хвалитися своєю „незалежною політикою"...

П. А.

Київське радіо заохочує еміґрантів оглядати „Потьомкінські села" в УССР

„Київський Радіоцентр", що веде свої передачі „для українців за рубежами рідної землі", але через радіостанцію з Москви, проголосив повітряне соціялістичне змагання — „вікторину". Слухач за кордоном, особливо побажано, в ЗДА і Канаді, має лише відповісти на кілька запитань, напр.: „Який найвищий орган державної влади в УССР", або ж „Якого місяця й року проголошено Україну республікою совєтів" тощо, — і за те дістане в нагороду „безкоштовну 10-денну подорож по Україні з нагоди 50-річчя совєтської влади, на початку листопада 1967 року". Коли б проголошувачі конкурсу ставились серйозно до історії, то така подорож могла б відбутись лише під кінець 1970-го року, бо лише тоді, себто 50 рр. тому, в 1920 р. большевики захопили повністю Україну. З метою пропаґування совєтської влади і самої „державної" УССР, „Київський Радіоцентр" видаватиме й інші нагороди, як вишиті сорочки, патефонні платівки з „Рушничком" і т. п., тим українцям за „рубежем", котрі дадуть менше точні відповіді, напр., про те, „яким містам в УССР присвоєно звання міст-героїв і за що саме?"

М. Мельник

ПІД УВАГУ СКВУ

Підготовляючись до нашого Світового Конґресу, багато людей думає про те, чи не варто б нам створити ще одну організацію, що якимсь чином координувала б працю усіх українських організацій по тому боці залізної заслони. Я не думаю, що це найважливіша справа. Крім того боюсь, що в нас надто багато нахилу до „організації для організації", щось в роді „мистецтво для мистецтва". Натомість нам треба більше світових конґресів.

Крім багатьох інших речей, як наприклад маніфестація в Ню Йорку, одним із основних завдань таких конґресів це вияв нашої єдности. Вияв цей повинен віддзеркалюватись у спільних резолюціях. Таким чином ми покажемо Україні, чужому світові і нашій еміґрації, що є певна кількість фундаментальних питань, на які всі українці, помимо льокальних суперечностей, відповідають одним голосом.

Друге основне завдання конґресів, це наше становище не до дрібних, а до важливих питань нашого часу. Становище те повинно теж знайти місце у резолюціях.

Тому, що одне й друге завдання буде актуальне так довго, як довго Україна залишиться поневоленим народом, світові конґреси варто скликувати принаймні що чотири роки.

А покищо дозволю собі запропонувати кілька тем, що їх варто б порушити у резолюціях цього Конґресу.

Нам нераз закидають загумінковість і націоналістичний еґоїзм, і тому варто б нам заняти становище до справ, що всім людям на серці. Світовий Конґрес повинен виразно стати на становищі, що війни між державами не є необхідні. Усім людям і націям треба стреміти до такого світового ладу, де війни були б неможливі.

Такий лад можна досягнути: 1) в системі так званої рівноваги сил; і 2) коли у світі настане порядок, що запевнить заспокоєння індивідуальних і національних аспірацій. Світовий Конґрес повинен стати на становищі, що на дальшу мету тільки друга можливість буде запорукою тривалого миру.

Багато людей під сучасну пору думає, що не треба „балканізувати" Совєтського Союзу, щоб оминути безпорядків на теперішній території СССР. Конґрес повинен таку позицію гостро засудити. Вона є теж цілком нереалістична. Ми знаємо добре з минулого, що коли прийшов слушний час, ніхто не мав сили стримати розвалу Австро-Угорщини, або англійської, французької чи іншої імперії.

Останніми часами виринає чимраз то більше пропозицій, щоб втримати СССР сильним у противагу Китаєві. Ми мусимо стати на становищі, що розрахунки ті фальшиві. Атомова війна є неправдоподібна. На випадок неатомової війни, СССР не буде сильніший, а буде слабший, бо як і перед тим так і тепер поневолені нації не будуть боронити націонал-комуністичної російської імперії. Коли Китай не розлетиться з огляду на внутрішні міжусобиці, тоді його можуть „побити" не армії, а світова опінія. В такому випадку національні демократичні держави на терені теперішньої СССР будуть і з військової і з моральної точки погляду куди сильнішою противагою, ніж теперішня російська імперія.

Конґрес повинен виразно назвати теперішній режим в СССР національним комунізмом. Він повинен підкреслити, що Росія не є в руках „інтернаціонального комунізму" а „інтернаціональний комунізм" є в руках росіян. Російські націонал-комуністи дальше працюють для того, щоб політична структура і соціяльний лад світу спиралися на баґнетах російської армії. Доказом того імперські війни вісімнадцятих років, війна проти Фінляндії, пакт неаґресії з Гітлером, дальші територяльні здобутки після Другої Світової Війни, намагання поставити атомові ракети на Кубі, підсилювання в'єтнамського конфлікту в надії, що допровадить він до війни між Америкою і Китаєм, намагання цілком узалежнити від себе арабські країни Близького Сходу, та інші.

Кожний український Світовий Конґрес повинен згадати великий голод в Україні. Про цей голод на Заході нераз пишеться багато нісенітниць. Ми повинні все підкреслювати: в тому часі на світі було досить хліба. Коли б Москва хотіла, тоді ні одна людина з голоду не мусіла б вмерти.

Конґрес повинен виразно стати на становищі, що українці тільки власними силами можуть здобути всою незалежність. Під тим оглядом ми не є в гіршому положенні, ніж багато інших народів у подібній ситуації та які всетаки свою незалежність зуміли вибороти.

І врешті Конґрес повинен запропонувати, щоб усі сили й чинники в Україні стали на становищі активних змагань за таку українську державу, де свобода одиниці буде запевнена для всіх, без огляду на їхні політичні, національні чи релігійні переконання й різниці. Конґрес повинен зробити заклик, щоб до часу національного визволення усі програмово-політичні спори залишити на боці. Разом з тим Конґрес повинен наталврувати тих українців, що задля матеріяльних користей і без ніякого примусу пропаґують словом чи ділом „вічне з'єднання" українського й російського народів.

Резолюції такі повинні бути надруковані на кількох мовах. Їх варто б розіслати заздалегіть до різних країн, щоб місцеві організації могли їх розіслати до преси як теж різних установ та людей зараз же після закінчення Конґресу.

Читайте українські книжки і газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила

Василь Гарба

ДО 900-РІЧЧЯ МІСТА КАМ'ЯНЦЯ-ПОДІЛЬСЬКОГО

(1)

Рік 1967-ий в нашому українському житті на чужині дуже рясний на ювілеї: 50-річчя Великої Української Революції, 25-річчя створення УПА, різні ювілеї наших церковних достойників тощо; багатий він також на інші значні біжучі події, як от Світовий Конґрес Українців, що його запляновано на осінь в Ню Йорку.

В тіні більшого та меншого розміру ювілеїв йде також підготовча праця до одного маленького ювілею, який, маючи до певної міри скромне, льокальне значення, мусить привернути до себе увагу українців своєю незвичайністю.

Одне чудове місто на нашій Україні справлятиме в цьому році 900-річчя свого існування; місто це — Кам'янець Подільський. Це справжнє місто-музей, що за кількістю архітектурних пам'яток займає третє місце після Львова і Києва.

900-річчя цього міста — це щось інше та більше ніж золоті та діямантові ювілеї поміж живими людьми. Для тих, хто любить свою вужчу батьківщину, її старовину — це щось більше навіть ніж ювілеї славних дат, побоєвищ, історичних подій, революцій... Бо що було, те минуло і сліду не стало.. А от мури старовинного середньовічного нашого Кам'янця й досі стоять, промовляють й нагадують..

Місто пережило дев'ять довгих століть. Мури його були свідками прадавніх подій з історії нашої Подільської землі. Місто й зараз милує око навіть чужого туриста незвичайними контурами та обрисами шпилів, мінарету, башт та старовинних фортець на ясно-синьому небі Поділля...

Не багато міст на нашій славній Україні може пишатися таким почесним „мафусаїловим" віком, як наш старовинний Кам'янець!.. Він, мов заснулий в казці витязь-стрілець, що бачив не одне на своєму віку..

В 1962-му році там вдома, „на нашій не своїй землі" Кам'янець Подільський відсвяткував своє 800-річчя. Як він відсвяткував — того ми не знаємо, але з певністю можемо відтворити казьонну офіційщину того святкування. Стрижнем фарисейського лицедійства „святкування" безперечно мала бути доповідь, виголошена на ювілейному засіданні міської ради. У спрепарованій партійними політруками доповіді за браком часу напевно перебіглося все цікаве з давнього історичного минулого міста. Натомість весь наголос робився на „показі досягнень трудящих міста під мудрим керівництвом компартії та з допомогою братнього російського народу"...

Деякі пізніші совєтські публікації про місто (з 1965 та 1967 рр.) переконують нас в тому; з них ми бачимо, що як за сталінських часів діяв, так і зараз діє на нашій землі той самий принижений, огидно-підлабузницький стиль — найперше догодити „старшому братові"...

Навіть в таких невинних публікаціях як туристичний довідник. З нього „сов. людина", обідрана зі всіх її національних гордощів, дізнається, наприклад, що найзначнішими історичними датами та фактами в житті Кам'янця були такі: (цитується за оригіналом):

— В 1815 році тут відбував військову службу відомий російський поет К. М. Батюшков.

— В 30-их роках минулого століття на посаді військового лікаря у місті працював відомий етнограф, лінґвіст, автор знаменитого „Толкового Словаря Великорусского язика" В. І. Даль.

— В період 1881-1882 р. в місті жив та працював російський письменник-народник Г. О. Мачтет, автор улюбленої В. І. Леніним пісні — „замучен тяжелой неволей"...

— Кам'янець Подільський був одним з пересильних пунктів большевицького підпільного часопису „Іскра".

— В 1905 р. тут відбулася багатолюдна демонстрація революційного пролетаріяту... (Про цю демонстрацію читайте у В. К. Приходька „Під Сонцем Поділля" на ст 133-135 — посмієтесь немало!..).

— Що Кам'янець Подільський був одним з перших міст на Україні, де вже 8-го листопада 1917 р. встановлено було радянську владу... (її встановлено було за допомогою збольшевиченого 3-го Кавказького корпусу, що перебував, як прифронтова частина, в місті та в повіті. Влада протрималась два тижні...).

— Що 1922 р. місто відвідав голов ЦВК РСФСР І. Калінін.. і т. д., перелік „надзвичайних історичних подій та досягнень"...

Оце вам перед- і після-„ювілейна література" про наше славне стародавнє місто. Ви знайдете в цих ювілейних та поювілейних писаннях багато нудних, самовихвальних реляцій про здобутки „мирного будівництва передвоєнних п'ятирічок та післявоєнних семирічок". У цих самореклямах губиться справжнє обличчя міста, славного саме своєю давниною...

Відтворити правдивий історичний образ міста, показати його в нашому національному аспекті — це наш святий обов'язок і зробити це маємо саме з нагоди 900-річного ювілею Кам'янця, бо ніхто, крім нас цього не зробить.

Тут залишаємо на боці й без критики, чому саме вибрано було совєтами ювілейну дату святкування 800-річчя Кам'янця Подільського в 1962-му році. Ми не знаходимо поважного мотивування ними саме цієї дати.

(Далі буде)

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ!

Михайло Данилюк

ПОВСТАНСЬКИЙ ЗАПИСНИК

(18)

Були іронічні завваги з обох боків. Було недовір'я. Було з обох боків „а побачиш, що з цього нічого не вийде". Були протести. Але Андрій і Блакитний рішили: домовлятись чи не домовлятись, а зустрітись можна...

* * *

І ось вони зустрілись.

Говорили довго. І про колишнє, і про недавнє, і про спільних товаришів, переживання, мрії. Про своє місто, свої села, людей. Про те — чим дихає тепер Іква і Горинь, чим пахне волинський ліс, поля. Що чути в народі, як іде робота, які болі, недостачі, надії...

— У народі кипить, — перейшов Блакитний до суті справи. — Ми вже починаємо бойові акції, ви, здається, також готовитесь, бо я бачив біля Вишнівця і Бережець, як вправлялись ваші хлопці. Коли доведеться вже виходити на ширші води — як будемо вдома фронтами йти? Ти ж знаєш, як нас зустрінуть широкі маси...

— Не знаю, — відповів задумано Андрій. — Не знаю, що відповісти. Тобі відомо, що я працюю в організаційній сітці, і не цілком певний, що думають наші бойовики. Але мені видається, що ви, військовики, цю справу вирішите краще. Я тебе зв'яжу із нашим повітовим бойовим керівництвом, зокрема з Круком. Він, здається, цю справу найкраще зрозуміє.

— А якби зв'язати Миколу з Левом? — продовжував свою думку Блакитний. — Микола — начальник поліції в місті, а ваш Лев у шуцбатальйоні. Нам Микола, а вам Лев готують хлопців. Вони мають чимало спільного, колишні товариші. Може б з них починати практичні зв'язки? Це ж важливо, щоб їхні хлопці мали контакт.

— Так, це важливо, але з Левом я б не радив говорити. Він один із тих наших людей, з якими важко до чогось договоритись. Краще зв'яжу тебе з Круком. З Левом навіть не починай, бо вийде те саме, що з вашим Шклярем: пшик. До речі, — спитав Андрій, змінюючи дещо тему, — як у вас стоїть справа з керівництвом боївок і військової справи? Якщо не секрет...

— Ні, не секрет. Місяць тому ми дістали згори наказ включити бойову сітку повністю у військове керівництво, все це відділити від прямої організаційної роботи і творити окрему військову команду. Організація має нам лише допомагати чим може — грішми, ліками тощо. Тому, — вів далі Блакитний, — я й шукаю зв'язку з вами на, так би мовити, невтральному ґрунті, на полі військової праці, до якої ми всі раніше чи пізніше візьмемось.

— Ми також до цього йдемо, — відповів Андрій. — Тому я й кажу, щоб ти зв'язався з Круком. Він покищо єдиний, якого з його хлопцями вже виділено із нашої сітки в окрему, автономну одиницю. Починає вже її організувати і показує себе доволі незалежним, — усміхнувся Андрій. — Навіть нашого СБ до себе прийняти не хоче...

— Добре, буду пробувати. Щоб тільки не вийшла такаж халепа, як із ваших переговорів з Бульбою на Поліссі... — якось ненароком зачепив Блакитний.

— Тому я вважаю, що ти повинен говорити лише з бойовиками. Організацій покищо сюди мішати не можна...

— А коли?

— Хто знає...

Після півночі залишали Блакитний із Андрієм Семенову хату. Шлях уже був порожній. Німці вже давненько перестали їздити ночами.

Ишли помалу в напрямі міста, до Замкової гори. Кінчали розмову.

Дощ сіяв дрібненьким туманом, і хмари рвалися вже десь поза хребет Волової гори.

Дійшли до того місця, де Замкова гора сходиться з Чернчою. Тут мали розійтись.

Здалека, у темряві видно було важкі контури старезного замку. Важко, задумано, грізно височіла вежа з брамою на східній частині гори.

— Ходімо на замок! Ніч, дощ — німці не побачать.

— Ходімо.

Пішли, своїх хлопців, що були в охороні — відпустили. Вони вже їх не потребують. Проти кого ж вони мають тепер охороняти?

— Та хоч пістолю візьміть, — обізвався один з бойовиків до Андрія, — а то може якийсь німака трапиться.

— Не потрібно, — це Блакитний. — Я маю дві. Для нього також.

Серед мурів замку стало немов темніше. Тут вітер рвав одежу і лопотів нею, шапки треба було притримувати рукою.

Хлопці перейшли через майдан замку і, попри великий хрест, що дивися скраю гори на місто, попри руїни муру з стрільницями — дійшли до підніжжя башти, що висунулась на західній частині над найстрімкішим боком гори. Тут було затишно.

Внизу, маєже біля стіп гори виднів Миколаївський Собор, дещо далі бовваніли великі будинки ліцею і в далині Богоявленський монастир. Місто спало. І однісінького світла не було видно.

Трентон, Н. Дж.

ВІДЗНАЧЕННЯ 50-ИХ РОКОВИН УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ РЕВОЛЮЦІЇ

28-го травня мешканці Трентону врочисто відзначили роковини Української Національної Революції. Після Служби Божої відправлено Панахиду по Головному Отаманові Симоні Петлюрі, члени молодечих організацій ОДУМ-у й Пласту з своїми прапорами були присутні під час Богослуження й Панахиди.

Після обіду у просторій залі церкви Святого Юрія Переможця заходами Товариства Сприяння Українській Національній Раді відбувся бенкет і концерт. Між великою кількістю гостей можна було бачити старшин і вояків української армії; генерал-полковника П. Шандрука, полковника Шандрукевича, майора С. Захвалинського, старших булавних І. Микитина і Г. Бірбана, бунчужного Д. Пащішниченка.

Секретар місцевої філії Товариства Сприяння, інж. М. Тарасюк, попросив отця протопресвітера Филимона Кульчицького, настоятеля церкви св. Юрія Переможця, прочитати молитву.

Після бенкету з словом виступив учасник Визвольних Змагань генерал полковник Павло Шандрук, який влучно змалював постать й велич Головного Отамана Симона Петлюри у добу наших визвольних змагань. З головною промовою виступив громадський й політичний діяч Філядельфії Володимир Біляїв. Тема доповіді — наші визвольні змагання у перспективі п'ятидесяти років.

Після перерви розпочалася мистецька частина. На сцені бачимо Капелю Бандуристів філії ОДУМ-у з Філядельфії під керівництвом інженера Петра Гурського. Капеля виконала „Марш Україна", слова І. Багряного, музика Г. Китастого, монтаж „Воля України", мистецьке оформлення професора О. Сенько виконала філія ОДУМ-у з Трентону. Капеля Бандуристів по мистецькому виконала „Взяв би я бандуру", „Повій вітре", „Українські мелодії", „Тихо над річкою" й „Засвистали козаченьки". Мистецьке виконання, гарні українські одяги справили на присутніх приємне враження. Вже від довшого часу громадяни міста Трентону не мали нагоди побувати на такій гарній імпрезі, почути чарівного тону бандур, мелодійної української пісні.

ЄКа.

КЛІВЛЕНД і ОКОЛИЦЯ!

Окружний Комітет Відділів Українського Народного Союзу в Клівленді

— влаштовує —

в неділю, 30-го липня 1967 року

НА ПЛОЩІ СВ. АП. ПЕТРА й ПАВЛА
при Pleasant Valley & Hoerz Road в Пармі, Огайо

СОЮЗОВИЙ ДЕНЬ

на який запрошує Союзове Членство та все місцеве Громадянство Клівленду, Парми, Лейквуду, Акрону, Лорейну, Колумбусу і околиці.

В програмі мистецькі виступи, вигравка, добірна музика для розваги й танців, промова, привіти і інші несподіванки. Смачний буфет.

В Союзовому Дні візьмуть участь:
головний радний ТАРАС ШМАГАЛА і
обласний організатор ВОЛОДИМИР ГІРНЯК.

Союзовий День підготовляє окрема імпрезова комісія при співучасти всіх Відділів УНСоюзу, а саме 102, 112, 222, 240, 251, 291, 328, 334, 336, 346, 358 і 364 з Клівленду, 108 з Лейквуду, 180 і 295 з Акрон, 50 і 233 з Лорейн і 18 з Колумбус.

ПОЧАТОК О ГОД. 2-ій ПО ПОЛУДНІ

Клівленд, Огайо

ВДАЛА МУЗИЧНА ІМПРЕЗА

Кожного року з закінченням навчання Українська Фортепіянова Студія в Клівленді, що її провадить досвідчена учителька п. Софія Яремкевич, влаштовує попис - концерт своїх учнів, на якому вони показують свої набуті під час навчання знання і техніку гри. Ці щорічні пописи, завдяки добрій підготовці та успішності учнів, завжди становлять визначну подію в українському музичному житті Клівленду.

Цьогорічний попис відбувся, як завжди, в червні, в репрезентаційній залі Музичного Центру в Клівленді. Розкішне, повне світла приміщення, куди крізь великі вікна доносилися пахощі японських вишень та інших різноманітних квітів, кущів і дерев, що пишно розрослися по площах Університетського Кругу та Музею Мистецтв створювало відповідний піднесено - урочистий настрій.

З молодих учнів слід відмітити Террі Матуччі („Коники", „Глибокий Ліс"); Анну Матуччі („Блакитний Залив", „Пчілка"); Кеті Клайз („Капрічійо Гномиків", „Маяк") і особлива Мирона Клоса („Баллеріна", „Сонатіна") та Романа Клоса („Козацький Танок", „Пісня Піратів"). Юні виконавці з великим піднесенням виконали свої точки, виявляючи добрий смак і обізнаність з творами. В їхній грі виразно помітна дбайлива рука учительки.

З виконавців середнього курсу симпатичне враження зробила Цинтія Віршанська. „Фламенко" і „Вогні над морем" прозвучали кольористично і переконливо та розкрили помітний музичний хист молодої піяністки.

Великі осяги виказали старші учні. Зеньо Кріслатий і Зірка Дмитрак виступили з дуетом „Листопадова Фантазія", крім того Зеньо Кріслатий відіграв „Угорський танок" і „Тарантеллю", Ксеня Дмитрак „Вальс" Шопена і „Першу Полуднево - Американську Рапсодію", Зірка Дмитрак „Польонез" Шопена і „Другу Полуднево - американську Рапсодію". Авдиторія, що вщерть виповнила залю, була дуже мило вражена успіхами цих учнів. Вони виявили великий поступ і опанування фортепіянової техніки. Зрозуміння й відчуття виконаних творів та їх технічне оформлення було без закиду. На закінчення обидві сестри виконали модерний концерт на два фортепіяни (не відомого композитора, — автор допису чомусь не подав прізвищ композиторі!).

Програма була добре зорганізована, проходила живо і без зайвий перерв, декотрі композиції були перед їхнім виконанням пояснені, оба фортепіяни мали чудовий звук (Стайнвей і Болдвін). Окрему увагу треба звернути на бездоганну поведінку дітей.

Крім наведених студентів студії грали ще: Фрей Єлисавета, Фармер Валерія, Клайз Керрі, Розмері й Маріянна Сайовичі; зі середньої кляси не виступала Зірка Смаль-Стоцька (в жалобі), і троє далеко заавансованих учнів (Медвик, Монастирський і Шерей), зайняті в цей час справами школи згл. коледжу.

Все зростаючий серед громадянства авторитет Студії та виховання великого числа музично обдарованої молоді — яскравий доказ наполегливої праці керівниці Студії.

Проф. Юрій Григоріїв

Повідомлення з Кобзарівки в Гантері!

Повідамляється, що з днем 22-го ЛИПНЯ в бувшій крамниці „Гуцулка" матиме приміщення

ҐАЛЕРІЯ ОБРАЗІВ УКРАЇНСЬКИХ МИСТЦІВ

У виставці беруть участь:
ЯКІВ ГНІЗДОВСЬКИЙ, ЛЮБОСЛАВ ГУЦАЛЮК, БОГДАН ДОМАНИК, МИХАЙЛО МОРОЗ і МИКОЛА НЕДІЛКО.

Виставка триватиме до кінця літнього сезону.

Іван Зазворський...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

вістю для Івана Зазворського. Кілька десятків років він виконує різнорідні функції в межах союзової організації, від члена управи та контрольної комісії свого 147-го Відділу УНС до його секретаря та голови аллентавнської округи, які функції сповняє від довгих років досі. Шість разів був він делегатом на конвенції УНС. В постійній і тісній співпраці з централею УНСоюзу та з обласним організатором і головним радним Степаном Гавришем, Іван Зазворський виявився також дуже успішним організатором членів. Щороку його ім'я знаходиться на списку найкращих організаторів УНСоюзу. Він є основником Клюбу Заслужених Союзовців й його п'ятирічним членом. Минулого року він придбав 31 нового члена. В цьому році він дальше стоїть на чолі організаторів своєї округи, придбавши 17 нових членів.

Іван Зазворський народився в Америці, його батьки в ранньому році 1894, тобто в році, в якому постав УНСоюз, прибули до Америки з Лемківщини. Понад двадцять п'ять років працював Іван Зазворський як дяко-вчитель при різних православних й католицьких парафіях в Янґставні, Огайо, Питтсбурґу, Філядельфії, Моннесіні, Ганновері, Ґленлайні і Аллентавні, пенсильванійського стейту. Останньо понад двадцять два роки працював як дистриктовий менаджер для справ поширення передплати для великого видавництва в Аллентавні, яке видає три щоденники з великим накладом.

Іван Зазворський та його дружина Текля мають троє дітей, синів Володимира, що працює у фірмі Бетлегем Стіл Компані й Івана, студента коледжу, та замужню доню Константину.

Впродовж п'ятнадцяти років виконував Іван Зазворський відповідальні обов'язки голови місцевого Відділу Українського Конгресового Комітету й багато інших функцій в межах місцевих українських установ. Довголітній союзовий та загально-громадський досвід запевнює йому повний успіх у праці на новому, відповідальному пості постійного організатора УНСоюзу.

Читайте українські книжки і газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила

В дні 19-го вересня 1966 р. відійшов у Вічність наш Найдорожчий МУЖ І БАТЬКО

бл. п. АНТІН МАЛАНЯК

Поруч пережитого горя, лишається в пам'яті почуття глибокої вдячности до всіх, хто разом з нами віддав останню пошану Покійному.

•

Замість подяки поіменної, складаємо пожертву в сумі 40.00 долярів на Український Університет у Римі.

ОЛЬГА МАЛАНЯК — дружина
НАДІЯ і ЮРІЙ ОРАНСЬКІ — донька і зять
ЕЛЕОНОРА і БОГДАН МАЛАНЯКИ — син і невістка

В ПЕРШУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ нашого Любого й Незабутнього Мужа й Тата

бл. п. Миколи Захаровича КАРПИНИЧА

буде відправлена

ПАНАХИДА

в суботу, 29-го липня 1967 року

о год. 10-ій ранку на Українському Православному Цвинтарі в Бавнд Бруку, Н. Дж.

Горем прибита
РОДИНА

Замість квітів на свіжу могилу мого довголітнього і незабутнього диригента бл. п. проф. **ЯРОСЛАВА БАРНИЧА** складаю 10 долярів на Кодекс Українських Народних Мельодій Зіновія Лиська.

Міннеаполіс, Мінн. Олена **КАРПЯК-БЕНЦАЛЬ**

Замість квітів на могилу бл. п. проф. **ЯРОСЛАВА БАРНИЧА** складає 10 долярів на Науковий Осередок НТШ в Сарселі

ФОРТЕПІЯНОВА СТУДІЯ СОФІЇ ЯРЕМКЕВИЧ в КЛІВЛЕНДІ

На світлу пам'ять

ВАСИЛЯ СТЕФАНЕВА

що ненадійно відійшов у Вічність 23-го червня 1967 року,

жертвовано 50 долярів на НТШ в Сарселі.

Жертви зложили:

Родина	$40.00
Василь Керкуш і Дмитро Гулей з Родинами	10.00

ПЕРЕД БЛАГОСЛОВЕННЯМ НОВОЗБУДОВАНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ СВ. ВОЛОДИМИРА в ҐЛЕН СПЕЙ Н. Й.

У „Пропам'ятній Книзі" Української Католицької Церкви св. Володимира в Ґлен Спей, в поетичному нарисі, присвяченому фундаторам тієї церкви, читаємо:

„Пройдуть літа!.. Багато води понесе у море розлогий Делевар, багато радости, співу й дитягого безжурного гамору погують ці дорогі та німі свідки нашої доби, які бачили тих, що золотими буквами записались в історії церкви св. Володимира, для слави Бога, великого признання ґлен-спейській громаді та українській спільноті..."

І справді: Будівельний Комітет не знаходить слів, щоб висловити свою щиру подяку всім тим жертводавцям-добродіям нашої церкви, які не жаліли коштів, старань, часу і власних трудящих рук, щоб спільними зусиллями та в дружній єдності здвигнути цей Храм Господній для прослави Божої! У згаданій „Пропам'ятній Книзі" знаходимо довгий перелік імен, що справді заслуговують на те, щоб їх записати золотими буквами в історії нашої молодої парохії св. Володимира, біля якої вже незабаром розгорнеться зорганізоване церковне і громадське життя нашого „українського села" в Ґлен Спей.

Пропам'ятним і незабутнім на всі часи для нашої громади стане день 30-го липня, 1967 року, коли-то ми будемо свідками небуденного Свята — величавого посвячення новозбудованої української католицької церкви св. Володимира в Ґлен Спей, в мальовничій, гористій околиці ню йоркського стейту, над річкою Делевар, збудованої за зразками українського народного, дерев'яного церковного будівництва карпатських гір.

Акту посвячення довершить наш **Достойний Стемфордський Владика, ВПреосвященний Кир ЙОСИФ** у сослуженні Духовенства. Під час відправ співатиме хор церкви св. Духа з Бруклину, під проводом маестра Лева Рейнаровича. Передбачається великий наплив народу з ближчих і дальших околиць, як теж запевнена участь гостей-чужинців у цій величавій релігійно-національній маніфестації, в котрій не повинно забракнути нікого з нас. Порядок Свята такий:

Год. 10:00 ранку — Водосвяття.
Год. 10:30 — Привітання Владики і посвячення церкви.
Год. 11:00 — Архиєрейська Служба Божа.

По церковних відправах відбудеться ВЕЛИКИЙ ФЕСТИН на просторій площі Українського Робітничого Союзу, на який щиро запрошуємо всіх учасників свята!

Квитки на автобуси просимо замовляти найдалі до четверга, 27-го липня, в Ню Йорку: у книгарні „Арка", 48 Іст, 7-ма вулиця, і в п. Ераста Куровицького, 128 Перша Евню, між 7 і 8-ю вулицями. В Брукліні: в парохіяльному уряді церкви св. Духа, 160 Норт, П'ята вулиця. В Нюарку: крамниця „Дніпро", 698 Сенфорд Евню.

Автобуси в Ню Йорку відходять з-під Українського Народного Дому, 142, Друга Евню, в неділю, 30-го липня, в год. 7-ій ранку.

ЗА КОМІТЕТ БУДОВИ ЦЕРКВИ Св. ВОЛОДИМИРА в ҐЛЕН СПЕЙ:

Д-р Евген Грабарчук, (голова)
Всеч. о. совт. Степан Клепарчук, (адміністратор парохії)
Богдан И. Карась, (секретар)

ОХОРОНА АВТОРСЬКИХ ПРАВ В УССР

Заходами Спілки Письменників і Спілки Композиторів УССР на початку 1967 р. було створено Раду Управління захисту авторських прав. Як повідомила „Літературна Україна" з 7 липня, Рада відбула чергове засідання, на якому УЗАП поставив вимогу до всіх видавництв, в тому і нотно-музичних, „суворо дотримуватись постанов щодо авторських прав", не змінювати текстів без дозволу і згоди автора, публікувати на афішах та ін. виданнях не лише прізвище автора музики до опери, а й прізвище автора лібретта; „зобов'язати видавництва вчасно повідомляти авторів про перевидання їх творів", і платити тим авторам, якщо вони переробляють текст перевиданого твору до 25%, такий же самий гонорар, що й при публікації твору перший раз. Ці постанови стосуються також драматургів, кінопрацівників, музик та ін. мистців - виконавців. З повідомлення видко, що в СССР є багато порушень авторських прав.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ

НАСТОЯТЕЛЬ і ПАРАФІЯЛЬНА РАДА
УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ КАТЕДРАЛЬНОЇ ЦЕРКВИ В ДІТРОЙТІ
з невимовним сумом повідомляють усе Українське Громадянство, що в неділю, 23-го липня 1967 року о год. 12:15 дня у шпиталі Форда несподівано відійшов у Вічність наш

☦

Високопреосвященніший Архиєпископ Дітройтський

ВОЛОДИМИР

ПОХОРОН відбудеться в четвер, 27-го липня 1967 р. на цвинтарі Церкви-Пам'ятника в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Настоятель і Парафіяльна Рада

☦

Ділимося сумною вісткою — в неділю, 23-го липня 1967 р. на 76 році життя упокоївся в Бозі

ВИСОКОПРЕОСВЯЩЕННИЙ АРХИЄПИСКОП

ВОЛОДИМИР

Похоронні відправи над домовиною Покійного Владики відбудуться в днях 25-го і 26-го липня ц. р. в Катедрі св. Покрови в Дітройті.

Ці відправи очолять Блаженніший Митрополит ІОАН, Високопреосвященний Архиєпископ МИХАЇЛ з Торонто, Канада, та Преосвященний Єпископ ОЛЕКСАНДЕР.

Поховано Покійного Владику буде в четвер, 27-го липня 1967 року на цвинтарі Церкви-Пам'ятника в Савд Бавнд Бруку. Св. Літургію того дня очолить Владика Архиєпископ МСТИСЛАВ. Початок цієї Служби Божої о год. 9:30 ранку.

Консисторія Української Православної Церкви в США

Св. п. проф. о. Константин Даниленко-Данилевський

(Посмертна згадка)

Сумна й болюча вістка пронеслася по всіх громадах православних церков не тільки в Америці й Канаді, але й Европи та Австралії, коли 29-го квітня на 77-му році життя відійшов у вічність о. протоєрей Константин Даниленко-Данилевський.

Покійний мав свої, Богом натхненні, почуття до відходу з поземного життя у вічність, і в суботу рано, 29-го квітня, повідомив свою помічницю, де мешкав, що він з Служби Божої вже не поверне до цього помешкання.

І сталось дуже рідкісна подія, о. Кость, підготовляючись до Великодно-суботньої відправи, що мусіла початись о год. 10-й ранку, несподівано впав на підлогу вівтаря непритомним, звідки забрали його до найближчого шпиталю, котрий негайно повідомив парохіяльну управу про смерть о. Костя. Отець Кость Даниленко-Д. перейшов дуже багато різних парохій в Европі й Америці, а останні роки свого життя був пастирем св. Миколаївської парохії в Аллентавні, Па.

Він походив з Слобожанщини. Народився в селі Пархомівці, в селянській родині, 3-го червня 1890-го року та все своє життя присвятив боротьбі за кращу долю українського селянства.

Початкову освіту здобув у рідному селі Пархомівці, середню агрономічну під м. Харковом, пізніше С.Г. Інститут в Харкові.

В першу світову імперіялістичну війну Кость воював в Карпатах. В роках 1915-1917 перебував в австро-німецькому полоні. І в полоні швидко нав'язав зв'язки з організацією „Союз Визволення України" у Відні, що ставила своїм завданням створення Української Самостійної Держави.

В серпні 1917-го року Кость через Скандинавію, Фінляндію, Петербург прибув в Україну та в листопаді цього ж року на Обласному З'їзді Селян, від Харківщини, по списку „Земля і Воля" був обраний до Українських Установчих Зборів в м. Києві, що через війну з большевиками не відбулися. Брав участь у Трудовому Конґресі.

Після большевицької окупації України, з 1920-го по 1929-ий рік, працював агрономом в системі сільсько-господарської кооперації та використовував свій службовий стан, як благовістник архиєпископа Олександра Ярещенка і організував десятки парохій Української Автокефальної Православної Церкви, Київської митрополії, митрополита Василя Липківського, на Слобожанщині й Полтавщині.

В серпні 1929-го року, у зв'язку з процесом СВУ, Кость був заарештований і засуджений тройкою ГПУ УРСР на 10 р. далеких концентраційних таборів. Кару відбував на Соловецькому Архіпелязі і в Караґанді-Казахстані, в радгоспі „Ґіґант".

Додаткові дослідження проходив в страшні 1937-1938 рр. в Харкові в „Спецкорпусі" на Холодній Горі та в „спецтюрмі" НКВД і тут на модерних сжовських конвеєрах, на Чернишевській вулиці, Кость зустрівся з видатним українським письменником і поетом Іваном Багряним, який теж проходив пекельний курс тортур новітньої інквізиції.

Тільки союз Рібентропа з Молотовим восени 1939-го р. врятував недостріляних.

В суворі часи німецької окупації, Кость Слобідський бачив страшну руїну національного буття українського народу. Страхіття і руїну рідної землі, як горіли українські села, як вішали й розстрілювали українських патріотів, як большевики спустошили ниву Христову, як в німецький ясир гнали українських невільників і, будучи ідейним патріотом, Кость, на цей раз, рішив служити своєму народові на ниві Христовій.

28-го липня 1943-го р. в Катедральному Соборі св. Юрія Переможця в м. Миргороді від Єпископа Миргородського і Лубенського Сильвестра, прийняв благодать Священства.

Пізніше Архиєпископ Григорій (Орійчук) нагородив його усіма ієрейськими почестями із св. митрою включно. Життя о. Константина, на Україні, Німеччині й за океаном, було насичене плідною працею в різних ділянках національного відродження.

Крім благовістництва в церкві, о. Кость працює, як педагог у школі, лектор Середньої Школи в Трентоні, Н.Дж.

Він подав обширні свідчення до англомовної „Білої книги про чорні діла Сталіна".

Був дописувачем до газет: „Українських Вістей", „Свободи", Народної Волі", Неділі", „Народного Слова", „Нашої Батьківщини".

Був редактором органу організованого селянства в екзилю „Нове Слово". Писав і видав ще за життя декілька цінних мемуарів, а саме: в Україні під час НЕПУ написав і видав розвідку „Про кобзу, бандуру, ліру та їх співців в Україні", „Славетний кобзар Іван Йович Кучугура-Кучеренко" — брошура. „Хвиля за хвилею", „За залізною брамою", „Петлюра в серцях і піснях свого народу" і накінець в 1966-му р. „Недоспівана пісня" — збірка лірично-епічних поезій, котру присвятив своїм донечкам: Любі, Ярославі і Наталії, що перебувають на теренах України й Росії.

В жовтні місяці 1964-го р. о. Константин переніс велику трагедію, втративши свого друга й дорадника в житті — пані - матку Марину, що була найсвітлішим розрадником його життьового горя.

В четвер, 4-го травня, в останній раз розпрощали його знайомі та друзі на Центральнім Цвинтарі УПЦ в ЗДА в Бавнд Брук, Н.Дж. Панахиду відправив о. В. Коваленко в сослуженні дванадцятьох священиків. Прощальні слова на могилі великому патріотові українського народу пролунали зі слів о. В. Коваленка, поручника, лицаря Ордену Залізного Хреста, Матвія С. Суржко, директора Школи Українознавства з Трентону, І. Гущі та від наймолодших діток школи, Олександра Гущі. Дві родини з села покійного: І.Ф. Федоряка та П.К. Мисики, віддали останній поклін своєму дорогому односельчанинові. А найближчий друг політичного життя о. Костя, інженер П. Дубрівний, складає свої сумні трагічні почуття втрати для української еміґрації в особі проф. о. Константина.

Всі учасники похорону висловлюють сердечне співчуття родині покійного.

Нехай же вільна земля Вашинґтона, на котрій він спочив, буде йому легкою.

А пам'ять його буде так довго між нами, як довго ми будемо жити.

І. Г.

Балтімор, Мериленд

СВЯТО МАТЕРІ В ПАРАФІЇ УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ СВЯТОГО АРХИСТРАТИГА МИХАЇЛА

У неділю 14-го травня заходом молодечого комітету, в складі голови п-ни Валентини Павлюк та Миколи Ващенка, Ніни Чечулін та Миколи Чечулін — членів, було влаштовано, з нагоди Дня Матері прийняття для матерів парафії св. Архистратига Михаїла в Балтиморі. Після Служби Божої, яку довершив настоятель парафії о. Василь Уманець, було відправлено Урочистий Молебень за здоров'я матерів, а потім прийняття.

Свято відкрила п-на В. Павлюк, побажавши матерям від імени парафіяльної молоді щастя, здоров'я та многих літ. Молодь обдарувала своїх матерів квітами та подарунками. Короткий реферат про значення та ролю жінки-матері у вихованні дітей на свідомих громадян та вірних Церкві виголосив о. Василь Уманець. Приводячи численні приклади з життя визначних українських жінок - матерів, о. Уманець показав, як українська мати завжди стояла на сторожі не лише своєї власної родини, але й своєї Батьківщини — України.

Під час смачного обіду, приготованого „в секреті" майбутніми молодими господинями - панночками М. Корсунь, Р. Зацепило, Г. Нищук, В. Карпук, К. Кібець, О. Бурлай, Ш. Коротунов, С. Зелинська та Л. Стрижак, — виступили з мистецькими точками діти парафіяльної школи під керівництвом Раїси Зелинської. Вірші, присвячені матері, продеклямували наймолодші школярі Марко Шморгун, Ліда Стрижак та Юрко Криволап, а Іван Стрижак та Галина Павлюк виконали низку українських народніх пісень.

На закінчення, д-р Юрій Криволап, голова Парафіяльної Ради, подякував молоді за їхню працю в підготуванні та здійсненні Свята Дня Матері, висловив співчуття від усієї громади тим матерям, котрих сини, відбуваючи військову службу в американській армії, не змогли разом із своїми ровесниками скласти низький поклін своїм матерям.

Юрій Кр-ап

„ВИДВОРИТИ АГРЕСОРІВ З АРАБСЬКОЇ ЗЕМЛІ!"

Підпрягаючись до московського воза, київська преса останній тиждень містить під такими заголовками протести та „гнівні голоси трудящих України", як повідомила „Радянська Україна" з 15 червня. Антиізраїльські масові мітинґи, на яких зганяють людей у перервах під час праці, замість обіду, відбулись на різних фабриках та підприємствах Києва, Вінниці, Кіровограду та в ін. містах. Промовці називають Ізраїль — „маріонеткою американського імперіялізму", вдаючи, що вони дійсно цікавляться не обідньою заслуженою перервою, а „аґресорами", які обіцяли за день знищити совєтською зброєю незалежну країну.

ТАРЗАН, Ч. 5842. Грін погрожує рушницею!

— Ви забули про одну річ, — сердито сказав Тарзан. — Ви не можете змусити нас . . .

— Чому б ні? — вмішався Дік Грін, з'явившися з-поза трюму. . .

— Я певний в тому, що оці сильні рушниці зможуть вас переконати в тому, щоб ви виконували наші накази!